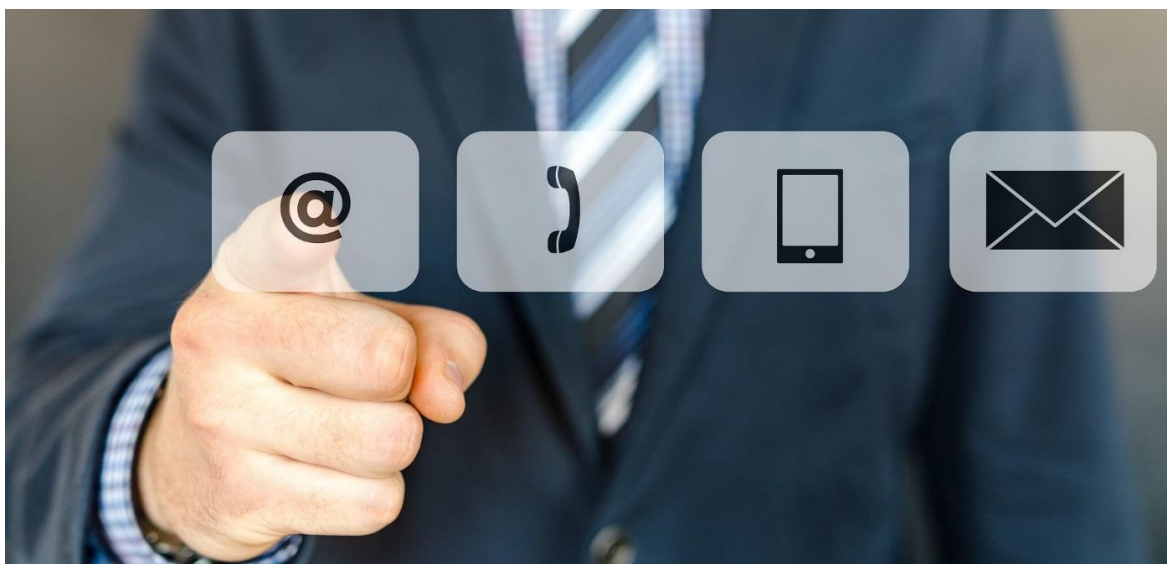

PUNKT KONSULTACYJNO - DORADCZY

prowadzony przez
Fundację Europejski Instytut Rozwoju Obywatelskiego
ul. Jagiellońska 18, 33-300 Nowy Sącz
tel. (18) 443-57-08
fundacja@eiro.pl, federacjautw@interia.eu

OFERUJEMY:

- 1) bezpłatne poradnictwo dla istniejących gminnych rad seniorów, powiatowych rad seniorów, dzielnicowych rad seniorów;
- 2) bezpłatne poradnictwo dla osób zamierzających zainicjować powstanie gminnej rady seniorów, powiatowej rady seniorów, dzielnicowej rady seniorów;
- 3) szkolenia;
- 4) wizyty studyjne - szkolenie w siedzibie rady seniorów.

**Zainteresowanych uzyskaniem ww. wsparcia prosimy o kontakt mailowy:
fundacja@eiro.pl lub telefoniczny (18) 443-57-08.**

Zapraszamy!

PRZYPOMINAMY!

Przełom trzeciego i czwartego kwartału każdego roku kalendarzowego to okres ważny z perspektywy włączenia się gminnej rady seniorów **w procedurę konsultowania rocznego programu współpracy gminy/miasta z organizacjami pozarządowymi**.

Zgodnie z przepisem art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (ustawa OPP) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mają obowiązek uchwalenia, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi, rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi. Taki program powinien być przyjęty do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania. Ustawa OPP stwarza również możliwość fakultatywnego uchwalenia wieloletniego programu współpracy z tego typu podmiotami. Warto podkreślić, iż roczny program współpracy ma charakter obligatoryjny dla każdego szczebla jednostek samorządu terytorialnego w Polsce - przyjmowany jest przez organ stanowiący jednostki samorządowej, tj. radę gminy, powiatu lub sejmik województwa w formie uchwały co sprawia, iż uzyskuje on status aktu prawa lokalnego. Proces budowania programu współpracy powinien być efektem współdziałania dwóch podmiotów: samorządu lokalnego danego szczebla oraz organizacji pozarządowych działających na obszarze jego funkcjonowania. Formalnie współpraca przybiera postać obowiązkowych konsultacji z organizacjami pozarządowymi, które działają na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Warto zarekomendować, by liderzy lokalnych podmiotów trzeciego sektora w sposób twórczy włączali się w ten proces, zgłaszali uwagi, sugestie i konkretne propozycje zadań do projektu programu współpracy.

Aktywność gminnej rady seniorów w tym kontekście powinna obejmować z jednej strony przygotowanie swoich propozycji do projektu ww. programu, z drugiej natomiast na zachęcaniu lokalnych organizacji seniorskich do zgłaszania własnych pomysłów w tym zakresie.

Celem tych zabiegów powinno być jak najszersze włączenie w treść programu współpracy zagadnień dotyczących osób starszych i tym samym ułatwienie organizacjom seniorskim z danego terenu współpracy z samorządem lokalnym w zakresie realizacji zadań na rzecz tej grupy wiekowej.

PROCEDURA BUDŻETOWA W GMINIE - wybrane aspekty

Tworzenie budżetu to ważne zadanie jednostek samorządu terytorialnego. Zaznajomienie się z tą dość skomplikowaną procedurą jest bardzo istotne z punktu widzenia każdego ciała społecznego o charakterze doradczo-konsultacyjnym. Od tego bowiem, czy

dany podmiot/organ potrafi się odnaleźć w tym procesie - np. czy we właściwym czasie złoży odpowiedni wniosek o zarezerwowanie środków na realizację określonej inicjatywy w uchwale budżetowej na rok następny - zależy

często, czy określony pomysł ma szanse na realizację i finansowanie.

Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Jest on uchwalany na rok budżetowy, który jest zrównywany z rokiem kalendarzowym. Podstawą gospodarki finansowej gminy w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa.

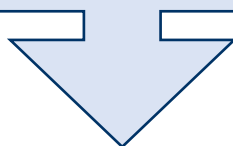
Tworzenie budżetu to długotrwała procedura określona przez przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, która stanowi podstawowy akt prawny regulujący proces budżetowania. Przepisy nakładają na radę gminy obowiązek podjęcia uchwały w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.

Metodyka budżetowania obejmuje następujące etapy:

- a) Etap 1 - przygotowanie projektu budżetu;**
- b) Etap 2 - przedłożenie projektu budżetu radzie gminy i regionalnej izbie obrachunkowej;**
- c) Etap 3 - prace nad projektem budżetu w komisjach merytorycznych;**
- d) Etap 4 - podjęcie uchwały budżetowej przez radę gminy;**
- e) Etap 5 - wykonanie/realizacja budżetu;**
- f) Etap 6 - sprawozdanie z wykonania/realizacji budżetu.**

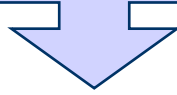
ETAP 1: przygotowanie projektu budżetu

Za przygotowanie projektu budżetu odpowiedzialny jest wójt, burmistrz, prezydent miasta. Jest to wyłączna kompetencja tego organu - nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby prowadzone były w tym zakresie konsultacje z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi czy też innymi podmiotami. Można przyjąć, że etap pierwszy rozpoczyna się właściwie w połowie roku poprzedzającego rok, na który projekt budżetu jest przygotowywany. W tym okresie poszczególne wydziały, komórki wewnętrzne czy też jednostki organizacyjne przygotowują swoje propozycje budżetowe i przekazują wójtowi do analizy i zebrania w całość (czyli w projekt budżetu). Z punktu widzenia gminnej rady seniorów ten etap jest bardzo istotny - przekonanie dyrektorów wydziałów (jednostek organizacyjnych) do zasadności zgłaszanych inicjatyw zwiększa szanse, że znajdą się one w planie budżetowym na rok następny danego wydziału/jednostki, który następnie przekazywany jest wójtowi. Dlatego warto zapamiętać, że różnego rodzaju pomysły/inicjatywy, z którymi wiąże się wydatkowanie gminnych środków finansowych, powinny być zgłaszane już ok. czerwca - lipca - nie warto z tym czekać na ostatnią chwilę.

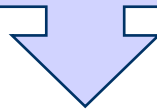
ETAP 2 - przedłożenie projektu budżetu radzie gminy i regionalnej izbie obrachunkowej

Wójt zobowiązany jest do przedłożenia - **do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy** - radzie gminy oraz regionalnej izbie obrachunkowej projektu uchwały budżetowej. Regionalna izba obrachunkowa opiniuje przedstawiony jej projekt, natomiast przewodniczący rady gminy przekazuje go radnym do dalszej analizy w szczególności podczas obrad komisji merytorycznych.

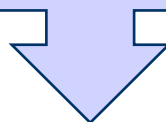
ETAP 3 - prace nad projektem budżetu w komisjach merytorycznych

Na tym etapie projektem budżetu zajmują się radni gminni w trakcie posiedzeń komisji merytorycznych. W wyniku prac komisji zazwyczaj dochodzi do pewnych przetasowań budżetowych - komisje bowiem po przeprowadzonej analizie rekomendują wykreślenie lub wprowadzanie nowych pozycji. Jeśli gminna rada seniorów wnioskuje o realizację określonych działań, to na tym etapie na skutek aktywności ww. komisji możliwe jest ich wprowadzenie do budżetu, dlatego warto rekomendować udział członków rady seniorów w pracach tych ciał i przedstawianie argumentów na poparcie zgłaszanych postulatów.

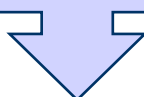
ETAP 4 - podjęcie uchwały budżetowej przez radę gminy

Po analizie dokonanej przez radę gminy (i jej komisje merytoryczne) powinna zostać podjęta uchwała w przedmiocie przyjęcia budżetu na kolejny rok budżetowy. Uchwała ta powinna zostać podjęta do 31 grudnia roku poprzedzającego rok, na który budżet jest uchwalany. Uchwałę budżetową rada gminy uchwała w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego jej składu. Warto pamiętać, że bez zgody wójta organ stanowiący gminy nie może wprowadzić w projekcie uchwały budżetowej zmian powodujących zmniejszenie dochodów lub zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu budżetu gminy.

ETAP 5 - wykonanie/realizacja budżetu

Ta faza obejmuje całość działań mających na celu realizację uchwalonego budżetu. W trakcie roku budżetowego uchwała budżetowa może być zmieniana. Z analizy porządków obrad posiedzeń poszczególnych rad gmin wynika, iż uchwała o zmianie uchwały budżetowej jest podejmowana niemal na każdym posiedzeniu (sesji) tego organu.

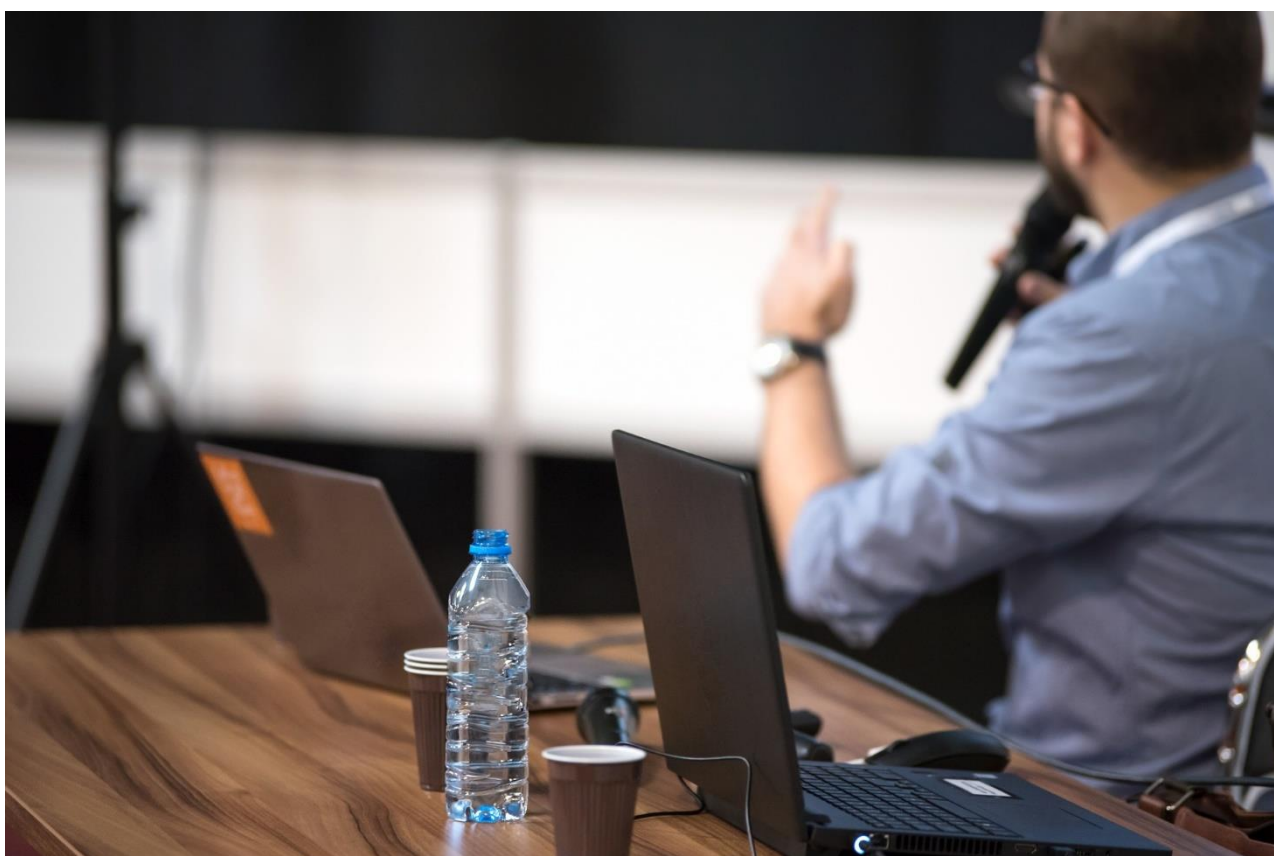

ETAP 6 - sprawozdanie z wykonania budżetu

Wójt przekazuje sprawozdanie finansowe radzie gminy w terminie do dnia 31 maja roku następującego po danym roku budżetowym. Następnie komisja rewizyjna rady gminy przedstawia organowi stanowiącemu gminy, w terminie do dnia 15 czerwca wnioski w sprawie absolutorium dla wójta/burmistrza/prezydenta miasta. W dalszej kolejności rada gminy rozpatruje i zatwierdza sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku budżetowym.

Warsztaty dla tworzących się i działających gminnych rad seniorów

W czerwcu i lipcu 2018r. w Podegrodziu (powiat nowosądecki) odbyły się **cztery cykle warsztatów „Akademia Obywatela Seniora” oraz „Akademia Radnego Gminnej Rady Seniorów”** zorganizowanych przez Fundację Europejski Instytut Rozwoju Obywatelskiego w ramach projektu „Gminne Rady Seniorów – profesjonalne, aktywne, skuteczne” dofinansowanego ze środków Rządowego Programu ASOS 2018. **W zajęciach udział wzięło blisko 50 uczestników** - przedstawiciele organizacji seniorskich oraz gminnych rad seniorów m.in. z Bielska Białej, Gorlic, Rzeszowa, Jasła, Brzeska, Czeladzi, Leszna, Zawiercia, Gliwic, Łącka, Gorzyc, Szczawnicy, Starego Sącza.

Podczas intensywnych, 3 dniowych warsztatów mieli oni okazję nabyć podstawową wiedzę oraz umiejętności niezbędne do zainicjowania i przeprowadzenia procedury powołania gminnej rady seniorów poszerzać wiedzę oraz rozwijać kompetencje niezbędne do profesjonalnego, aktywnego wypełniania obowiązków członka gminnej rady seniorów.

W ramach zajęć poruszone zostały w szczególności następujące zagadnienia:

- dlaczego warto być aktywnym i włączać się w działalność społeczności lokalnej?
- samorząd terytorialny w Polsce - struktura, organy, jednostki organizacyjne, kompetencje ze szczególnym uwzględnieniem samorządu gminnego,
- gminne rady seniorów – istota, kompetencje, etapy tworzenia ze szczególnym uwzględnieniem wniosku o powołanie rady oraz statutu jako głównego, wewnętrznego źródła prawa regulującego funkcjonowanie tego ciała,
- inne wybrane formy współpracy organizacji seniorskich z samorządem lokalnym - rady pożytku publicznego, program współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi, małe granty, inicjatywa lokalna, budżet obywatelski,
- finansowanie działalności i inicjatyw zgłaszanych przez gminne rady seniorów,
- przykłady dobrych praktyk współpracy obywateli z samorządami lokalnymi.

Po zakończeniu zajęć szkoleniowych każdy uczestnik miał możliwość skorzystania z indywidualnego, „szytego na miarę” wsparcia doradczego pozwalającego m.in. w sposób efektywny przygotować i zainicjować procedurę tworzenia gminnej rady seniorów jak również wzmocnić funkcjonowanie już działających rad seniorów w zakresie dostosowanym do ich konkretnych potrzeb.

Kolejne, ostatnie już w tym roku, edycje warsztatów zaplanowane są na wrzesień 2018r. Zapraszamy na stronę internetową www.eiro.pl na której zamieszczone są relacje zdjęciowe z opisanych wydarzeń.

WYDAWCA:

Fundacja Europejski Instytut
Rozwoju Obywatelskiego
33-300 Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 18
tel./fax (+48 18) 443 57 08
e-mail: fundacja@eiro.pl
www.eiro.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Wiesława Borczyk
Daniel Jachimowicz
Wojciech Nalepa

Grafika: www.pixabay.com